

HITLER HOČE IMETI VSE BIVŠE NEMŠKE KOLONIJE

**PO NEMŠKI ZMAGI JE VSA
EVROPA V POLITIČNEM OZIRU
POPOLNOMA PREOSNOVANA**

Zavezniška razdelitev evropskih držav je odpravljena. — Nemčija je močnejša kot je bila kdaj prej. — Mala antanta je breg pomena. — Podonavske države se bodo gospodarsko združile in se bodo vrgle Nemčiji v naročje.

LONDON, Anglija, 9. oktobra. — Odločitev štirih držav v Monakovem je popolnoma izpremenila zemljevid Evrope, katerega so izdelali zmagoviti zavezniki v Versaillesu.

Vsled razdelitve Čehoslovaške so se evropske države pričele razvrščevati v posamezne skupine.

Anglija in Francija snubita Mussolinija, da bi ga odvrnili od Hitlerja in oslabili rimsko-berlinsko os, saj v bistvu, četudi ne v resnici.

Nemški sloviti "Drang nach Osten" pritisk proti vzhodu — je razbil ovire, ki so jih zavezniki postavili okoli premagane Nemčije v versailleski pogodbi.

Nemčija je postala mnogo močnejša v osrednji Evropi v političnem, gospodarskem in vojaškem smislu, ko je zavzela Avstrijo in sudetsko zemljo, kot pa je bila pred svetovno vojno.

Neposredne posledice razkosanja Čehoslovaške so:

1. Vse ovire, ki so obstojale v obkoljenju Nemčije po Franciji prijaznih državah, so odstranjene.
2. Hud udarec za Francijo, ker je zveza Francije z Rusijo tako zelo oslABLJENA, da je še komaj kaj vredna.
3. Francosko-poljska zveza je bila oslABLJENA, ker se sedaj Poljska nagiblje v okvir Nemčije.
4. Za Francijo je razbit jugoslovski sistem Male antante — Čehoslovaška, Jugoslavija, Romunska — in Mala antanta nima več nikakoršnega razloga, da bi še obstojala.
5. Nemčija bo naglo razširila svoj politični in gospodarski vpliv skozi osrednjo Evropo do Črnega morja in Madžarska, Jugoslavija ter Romunska bodo v njeni vplivni sferi.
6. Francija bo diplomatsko vedno bolj odvisna od Anglije.

Da Francija z ozirom na novo razporedbo evropskih držav saj nekoliko vtrdi svoje stališče, se bo skušala približati Italiji, da si ohrani svoje stališče v Sredozemlju.

LONDON, Anglija, 9. oktobra. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je odšel na počitnice na Škotsko, kjer bo lovil postrvi. Toda na svojih počitnicah bo razmišljal o Hitlerjevem novem izzivanju angleške diplomacije — zahteval bo vrnitev nekdanjih nemških kolonij.

Do časa, ko se 1. novembra sestane parlament, bo moral Chamberlain razmišljati o naslednjih stvareh:

1. Nemčija bo zahtevala od Anglije in drugih držav, da so ji vrnjene kolonije, ki jih je izgubila po svetovni vojni.
2. Pogoditi se bo treba z Italijo, da odpokliče svoje vojaštvo iz Španske, da bo stopila v veljavo o Veliki noči sklenjena prijateljska pogodba med Anglijo in Italijo.
3. Podonavske države se bodo združile gospodarsko in se bodo vrgle v naročje Nemčije na škodo Anglije in Francije.
4. Nova politična in gospodarska ureditev Čehoslovaške bo pomenila izgubo za Francijo in Anglijo, ako pride do carinske zveze med Nemčijo in razkrojeno republiko.
5. Anglija bo morala povečati svoje oboroževanje, ker se je v zadnji krizi pokazalo, da Anglija ni

Krvave demonstracije na Dunaju

GONJA PROTI ITALIJANSKIM ŽIDOM

Italijani se ne smejo poročati z židi. — Židom je omejena trgovina in posest zemlje.

RIM, Italija, 9. okt. — Fašistični visoki svet je na svoji seji, ki je trajala od polnoči pa do ranega jutra, izdal celo vrsto odredb, po katerih je židom vdeležba v italijanskem narodnem življenju zelo omejena.

Fašistični visoki svet je prepovedal zakone med Italijani in Afrikanci, židi in drugimi narodnostmi. Državnim uradnikom in vojakom je prepovedano ženiti se s kakim tujim dekletom kateregakoli plemena.

Drugi Italijani pa morajo dobiti dovoljenje od notranj. ministrstva, ako se hočejo poročiti s kako tujko.

Fašistični visoki svet je glede židov odločil naslednje:

1. Ne morejo biti sprejeti v fašistično stranko.
 2. Ne smejo imeti podjetja, ki bi zaposljevali več kot 100 uslužencev.
 3. Ne smejo lastovati več kot 123 akrov zemlje.
 4. Ne morejo biti sprejeti v italijansko armado, bodisi v času vojne ali pa v miru.
- Izvrzete so družine odlikovanih vojniških veteranov, prostovoljcev in vojakov, ki so bili ubiti v libijski, svetovni, abesinski in španski vojni.
- Ta odredba tudi ne doseže družin onih Italijanov, ki so se borili za fašistično stvar in so bili vdeleženi v pohodu na Reko leta 1919.

Fašistični svet je tudi naznanil, da bodo pozneje objavljene odredbe glede židovskih zdravnikov, odvetnikov in inženirjev.

Fašistični svet pa svetuje židom, da se izselijo v nekatere kraje Abesinije.

V Italiji je okoli 70.000 židov. Z odlokom z dne 1. septembra so že bili židje izključeni iz vseh italijanskih šol, tako profesorji, učitelji in učenci.

BIVŠI SUHAŠKI AGENT ARETIRAN

Včeraj so aretirali zaradi tatvine 42-letnega Samuela Kupfermana, bivšega suhaškega agenta. V Gimbelovi newyorški trgovini je bil zasačen, ko je skušal ukrasti žensko obleko, vredno \$2.99. Sodnik ga je pridržal pod varščino \$100.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

bila pripravljena na vojno.

Nerečeno je še vprašanje, do katere meje se bo Anglija upirala Nemčiji v njenih zahtevah po kolonijah. Novo oboroževanje Anglije pa je gotovo obrnjeno v to smer.

DE VALERA ZAHTEVA SEV. IRSKO

Predsednik Irske zahteva plebiscit v severni Irski. Za svojo deželo zahteva sudetsko poravnavo.

DUBLIN, Irska, 9. okt. — Irski ministrski predsednik Eamon de Valera je Angliji naznanil, da smatra sedanji čas za primeren za plebiscit v nekaterih krajih šestih okrajev v severni Irski.

Posluživši se reševanja problema narodnih manjšin na Čehoslovaškem, se je De Valera zavzel, da se razdeli severna Irska med Irsko in Anglijo.

Na svojem potu iz Ženeve, kjer je bil predsednik na Liginem zborovanju, je De Valera obiskal ministrskega predsednika Neville Chamberlaina v Londonu, kamor ga je Chamberlain z lastnoročnim pismom povabil. Ako bo plebiscit, bodo po mnenju irskih vladnih krogov pripadli Irski štirje izmed šestih okrajev: Down, Armagh, Fermanagh, Tyrone, Antrim in Londonderry.

De Valera pravi, da Irska ne sme biti zapostavljena, ko se rešujejo problemi narodnih manjšin v Evropi.

V severni Irski se je že pričelo gibanje za novo ustavo, ki naj bi veljala za celi irski otok.

DIES ŽELI POJASNIL O KOMUNISTIM

Predsednik F. D. Roosevelt naj dožene, koliko komunistov je med zveznimi uradniki. — Nastopil bo tudi proti fašistom.

WASHINGTON, D. C., 8. oktobra. — Demokratični kongresnik Dies iz Texasa je pozval danes predsednika Roosevelta, naj odredi preiskavo, koliko zveznih uradnikov je članov komunistične oziroma fašistične stranke.

Po Diesovem mnenju je vsaka preiskava "neameriške delavnosti" nemogoča, in se ne da uspešno izvesti, dokler so v vladnih službah ljudje, ki simpatirajo s fašističnimi in komunističnimi skupinami.

Dies je rekel, da ima njegov odbor dokaze o pripadnosti raznih zveznih uradnikov komunističnim organizacijam.

Med uradniki in uslužbenci je tudi dosti članov izrazito fašističnih skupin.

FRANCIJA IZGUBILA SVOJ VPLIV

S posojili je politično navezala balkanske države. — Nemčija je razširila trgovino.

PARIZ, Francija, 9. okt. — V tekmovalstvu med evropskimi državami razširiti svoj vpliv v osrednje - evropskih in balkanskih državah igra sedaj Francija drugo vlogo.

Po svetovni vojni je Francija v južno-vzhodnih evropskih državah igrala veliko vlogo. Državam je posodila več bilijonov frankov, da obdrži status quo, ki so ga postavile razne pogodbe.

Po vojni so francoske banke velikodušno dajale kredit in posojila osrednje-evropskim in balkanskim državam, v zameno pa je Francija od njih zahtevala politično zvezo ter s tem hotela postaviti na vzhodu odbijač, ako bi prišlo do nove vojne med Francijo in Nemčijo.

Od teh sanj je sedaj le še malo ostalo. Od leta 1932 je Francija v neprestanih finančnih težkočah. In ker državam ne more več posojevati, je vsakdo mnenja, da je oslabela.

S tem položajem pa so se nemški propagatorji okoristili, posebno še, ker morejo Franciji očitati, da je dajala posojila za visoko obrestno mero 7 odstotkov. Poleg teh obrestni vedno zahtevala politične in gospodarske koncesije.

Mnogo važnejše pa je še drugo dejstvo. Četudi Nemčija osrednje-evropskim in balkanskim državam ni nikdar nudila finančne pomoči, je s svojo politiko dosegla, uvozno in izvozno trgovino. Tuja trgovina teh držav s Francijo je le malenkostna.

Poleg vsega tega je še tudi treba poudariti naslednje dejstvo. Osrednje - evropske in balkanske države so na potu v diktatorstvo in se bodo nagubile proti demokratičnim državam. In ti diktatorji se manj boje nemškega prodiranja proti vzhodu, kot pa se boje trgovske brezbrzičnosti Francije, ki jim neprestano pošilja račune za neplačane obresti.

BENEŠ NAJ DOBI MIROVNO NAGRADO

LONDON, Anglija, 17. okt. — Znani angleški pisatelj H. G. Wells je pisal tukajšnjemu listu "Times", da bi bilo edino prav in pošteno, če bi dobil letošnjo Nobelovo mirovno nagrado Edvard Beneš, bivši predsednik Čehoslovaške.

Ves svet je trepetal pred vojno, — pravi Wells, — in če je kdo pomagal, da se je svet oddahnil, je storil to Beneš. Njegova modrost in previdnost sta zaščitila svet pred novo vojno. Ali si morate predstavljati sposobnejšega kandi-

KARDINAL INITZER SKUŠA POPRAVITI, KAR JE ZAKRIVIL

DUNAJ, Nemčija, 9. oktobra. — Na trgu pred cerkvijo sv. Štefana je v soboto prišlo do pretepa in velikih izgrediv med katoliško mladino in nacisti. Več oseb je bilo ranjenih in mnogo aretiranih. Kardinal Initzer je imel v cerkvi sv. Štefana najostrejši govor proti vmešavanju nazijske vlade v cerkvene zadeve.

Pred cerkvijo je bilo na tisoče katoličanov, ki niso mogli priti v cerkev.

Nacisti so pričeli izzivati vernike pred katedralo, nakar so pričeli katoličani kričati:

"Kristus, Heil!"

In pričeli so peti cerkvene pesmi. Ko je postajal hrup ve-

dno glasnejši, so pričeli prihajati nacisti in kričali:

"Heil, Sieg!"

"V Dachau z Initzerjem!"

V Dachau je koncentracijsko taborišče, kjer so politični ujetniki.

Po cerkvenem opraviilu je šel kardinal Initzer v svoje stanovanje in ravno tedaj se je pričel pretep pred katedralo.

Iz katedrale so prišli duhovniki ter so pomirili katoliško mladino, ki je ravno pričela metati kamenje na bližnje kavarnice.

Demonstracije pa so postajale vedno bolj burne, ko je prihajalo še več nacistov.

Kardinal Initzer je vodil rožnovenko pobožnost za katoliško mladino.

Ko je Adolf Hitler zmagovalno vkorakal v marec na Dunaj, tedaj je kardinal Initzer pozval svoje vernike, da se poklonijo Hitlerju in je bil med prvimi, ki je obiskal Hitlerja v njegovem hotelu in mu izrazil svojo udanost. Zaradi svojega poziva na svoje vernike je bil kardinal Initzer poklican v Rim in papež Pij XI. mu je dal za to oster ukor. Tudi vsi škofi, ki so se zbrali v Fuldi, so kardinala Initzerja ostro obsojali zaradi njegovega poziva.

V svoji pridigi na katoliško mladino je med drugim kardinal Initzer rekel:

"Vzeli so nam zastavo in naša društva, ki smo jih ustanovili s takimi ideali. Toda pridobili smo več, kot pa smo izgubili kajti naučili smo se, kaj velja skupna edinost. Ohranite si svoje prepričanje in vero v svojih sreih. Demonstrirajte zunaj kadarkoli je mogoče, četudi vam bo to prineslo razne nepravilike."

Ob priliki priklopitve Avstrije k Nemčiji je kardinal Initzer slavil Hitlerja, ker je doma iz — sudetske pokrajine na Čehoslovaškem.

DUNAJ, Nemčija, 9. okt. — Ob devetih zvečer se je pred nadškofijsko palačo kardinala Initzerja zbrala množica kakih 5000 ljudi. Kričali so: "Dajte nam črnega psa, Initzerja!" in "Pobili bomo vse duhovnike."

Razbili so glavna vrata palače ter drvili v prvo nadstropje. Tam so razbili pohištvo in ga zmetali na ulico ter ga zažgali. Na ogenj so tudi metali pet čevljev visok križ, svetle podobe, kardinalovo sliko, molitvene knjige in drugo. Ba je bil tudi lahko ranjen kardinal, ko je priletel skozi šipo kamen v privatno kapelico, kjer je kardinal molil.

HOPKINS BRANI WPA

Pravi, da ni bila vsiljena ameriškemu narodu, ampak je bila ustvarjena na splošno zahtevo. Pri WPA je zaposlenih nad 3 milijone delavcev.

FAETTEVILLE, Ark., 8. okt. — Harry Hopkins, ravnatelj WPA je danes odgovoril na kritike, ki jih republikanski govorniki in časopisi naperjajo proti Works Progress Administration.

Hopkins pravi, da WPA ni bila vsiljena ameriškemu narodu, pač je pa bila ustanovljena na direktno zahtevo ameriškega naroda.

—WPA vzdržuje za privatno industrijo rezervo delavcev. — Vzdržuje naš socialni sistem s tem, da preskrbi delo tistim, ki niso po svoji lastni krivdi izgubili priliko za delo in zaslužek. Pospešuje povratek prosperitete s porazdelitvijo nakupne sile.

—Dežela bi prav nič ne prištedila, če bi nezaposleni stradali. Resnična štednja je le, če omogoči dežela s svojim bogastvom nezaposlenim delo.

WASHINGTON, D. C., 8. okt. — Works Progress Administration je danes objavila, da je bilo v tednu, ki se je končal 24. septembra, pri nji zaposlenih 3.120.036 delavcev. Pred enim letom jih je imela nekaj nad en milijon.

data za Nobelovo mirovno nagrado, kakor je on.

PROVIDENCE, R. I., 7. oktobra. — Edvardu Benešu, bivšemu predsedniku Čehoslovaške so ponudili profesorsko službo na tukajšnji Brown univerzi. Edino on je zmožen strokovnjaško in nepristransko tolmačiti sedanji položaj v Evropi.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sekacz, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00
For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00
For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00
For one year in New York	\$4.00	For one year in New York	\$4.00

Subscription Yearly \$4.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 124th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1241

DOPISI brez podpisov in omenitve se ne prištevajo. Denar za naročnino naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

CIVILIZACIJA IN KULTURA

"Mi smo rešili civilizacijo," — se je potrkal na prsi v poslanski zbornici ministrski predsednik Chamberlain.

On in Daladier sta dobila v svojih parlamentih zaupnico, ker sta rešila civilizacijo.

Mussolini je s pridom naščuval Madžarsko proti razkosani Čehoslovaki, da bo civilizacija popolnoma rešena, dočim je Hitler vsem za vzgled, kako je treba civilizacijo reševati.

Ko je prisilil junaškega in postenega Beneša, da je odstopil kot predsednik čehoslovaške republike, če ne Čehov izsiliti plačilo stroškov okupacije, akoravno ni bilo o teh reparacijah niti govora pri monakovskih pogajanjih.

To je nov zločin proti brezmočnemu v imenu civilizacije. Toda poleg civilizacije je poplmenjenje človečanstva, ki se mu pravi kultura. Kulturo so pa omenjeni štirje državni ki poteptali v blato, v namenu, da "rešijo civilizacijo."

POSLEDICE SE ŽE KAŽEJO

Kako nespametna sta bila francoski ministrski predsednik Daladier in angleški premier Chamberlain, ko sta privolila v razkosanje Čehoslovaške, je razvidno iz usodnih posledic, ki so se že začele pojavljati.

Zdi se, da bo češka vlada povsem izpremenila svojo dosedanjo politiko in jo prilagodila nemški. Čehi bodo svoje gospodarske in politične sile spravili v soglasje z nemško državo. Nedavno je dobila čehoslovaška vlada od Anglije deset milijonov funtov šterlingov posojila. Ta denar bo sedaj porabljen za oboroževanje proti Angliji.

Svetovno znane Škodove municijske tovarne bodo služile izključno le Hitlerjevi armadi.

Vsa vojaška in gospodarska sila Čehoslovaške bo naperjena proti Parizu in Londonu.

Chamberlain in Daladier sta torej izročila svojim nasprotnikom orožje, ki bo kmalu naperjeno proti Angliji in Franciji.

To ni nazadnje nič drugega kakor samomor v strahu pred smrtjo.

PROBLEMI PRISELJENCA

Naturalizacija žene ameriškega državljanja.

VPRAŠANJE: Neki ameriški državljan se je ravnokar poročil s tujerodko in jo je pripeljal sem iz Kanade na izvenkvotni vizi. Ali je res, da ona more postati ameriška državljanica po enoletnem bivanju v tej deželi?

ODGOVOR: Ni res. Ona mora živeti tri leta v Združenih državah, predno sme vložiti prošnjo za naturalizacijo. Ni pa potrebno, da dobi prvi papir. Le v onih slučajih, ko se je inozemka poročila z ameriškim državljanom pred dnem 24. maja 1934, je naturalizacija mogoča po enem letu zakonitega bivanja.

Razdržavljanje v Ameriki rojenih nedoletnikov.

VPRAŠANJE: Neki naturalizirani ameriški državljan se je povrnil v rojstno domovino in se je odrekel svojemu ameriškem državljanstvu. Vzel je s seboj ženo, ki ni bila nikoli naturalizirana, in dva otroka, 10 in 12 let stara, ki sta se rodila v Združenih državah. Ali sta ta otroka, ki sta tukaj rojena Amerikanka, izgubila svoje ameriško državljanstvo?

ODGOVOR: Vprašanje, da li tukaj rojen državljan Združenih držav more izgubiti svoje ameriško državljanstvo za časa svoje mladostnosti vled razdržavljanja (expatriation) svojih roditeljev, je sporno, kajti federalna sodišča so v tem pogledu razsodila protislovno. V neki nedavni pravdi je šlo za slučaj, ko so starši odpeljali s seboj tukaj rojeno Amerikanko, ko je bila 4 leta stara. Starši so sicer izgubili ameriško državljanstvo, ali hči, ko je postala polnoletna, je zaprosila za ameriški pasport in ga je dobila, na kar se je povrnila v Združene države. Priseljeniška oblast je začela postopanje proti njej, češ da je izgubila ameriško državljanstvo, ko je njen oče prevzel državljanstvo svoje rojstne domovine. Ona pa je vložila priziv na federalno sodišče, katero je razsodilo da je ona ameriška državljanica. — Bržkone bo oblast vzklicala se na vrhovno sodišče Združenih držav, tako da bo končno obveljalo splošno načelo glede državljanstva nedoletnikov, katerih starši so izgubili svoje državljanstvo.

Krivi navedbe so zapreka za naturalizacijo.

VPRAŠANJE: Prišla sem v Ameriko leta 1913. Ko sem doznala, da mož, ki sem ga pustila v starem kraju, živi z drugo žensko, in ker nisem imela denarja za razporeke, postala sem priljučnica nekega rojaka, s katerim živim kot da bi bila poročena in imam po njem tri otroke. Pravzaprav ne živim več, ker sva se razstala in sedaj vzdržujem samo sebe in otroke. Jako važno pa je, da postanem ameriška državljanica, kajti moja nadaljna služba je odvisna od tega. Moj dohodek ni možen, če ne zaprosim za državljanstvo in je v svoji prošnji navedel, da ima ženo in tri otroke. Ali smem tudi jaz zaprositi za državljanstvo?

ODGOVOR: Prav resno vas svarimo, naj nikar ne poskusite postati ameriška državljanica, dokler niste uravnala svoje zakonske zadeve. Morala bi za-

četi s tem, da zaprosite za prvi papir in pri tem morate priseči, da vse, kar ste navedla v prošnji, je polna resnica. Zakrivila bi krive prisege, ako ne bi omenila prve poroke in dejstvo, da imate tri otroke z drugim možkim, ne da bi bila razporečena.

Prinašanje denarja iz starega kraja.

VPRAŠANJE: Ali je res, da izseljenci iz evropskih dežel smejo prinesiti s seboj le neznamenit znesek gotovine? Posebno rad bi doznal, koliko denarja sme izseljenec iz Poljske odnesti iz dežele.

ODGOVOR: Mnogo evropskih držav je strogo omejilo

znesek gotovega denarja, ki ga sme odnesti iz dežele. Kar se tiče Poljske, oni, ki odhajajo za stalno, sme odnesti največ 200 zlatih (približno 40) v gotovini povrh potnih stroškov. Za večje zneske treba posebnega dovoljenja s strani finančnega ministristva.

Problemi priseljenca 2. Zapuščine naturaliziranih državljanov umrlih v inozemstvu.

VPRAŠANJE: Neki naturalizirani ameriški državljan je nedavno umrl v inozemstvu, kjer je živel nekoliko let. Žena in otroci živijo tukaj. Kako naj se potegujejo za zapuščino?

ODGOVOR: Ena izmed dolžnosti ameriških konzulov je zaščititi zapuščine ameriških državljanov, ki so umrli v inozemstvu. Naj vdova piše ameriški konzulu v oni deželi, kjer je mož umrl.

Iz Slovenije

ZANIMIV CIGANSKI POGREB

V javni bolnišnici v Slovenj Gradcu je umrl 43-letni cigan Avgust Muller, rojen v Medvodah in pristojen v Črno pri Prevaljah. Pogreba se je udeležilo nad 20 ciganov različnih rodov in iz raznih krajev, predvsem pa Mullerji in Roji iz Črne, kjer je tudi rodni kraj enega dela Rojeve rodovine.

Na pogreb za pokojnim ciganom A. Mullerjem je prišel tudi pokojnikov svak Konrad Roj, iz Leipziga na Nemškem, kjer stalno prebiva. Imenovan se je pripeljal elegantno obleden v lepem avtomobilu skozi Italijo v Jugoslavijo ter je bil njegov namen obiskati svojega bolnega svaka v bolnišnici. Med njegovim prihodom pa je svak v bolnišnici umrl. Ta cigan Konrad Roj iz Leipziga je tudi poskrbel za dokaj lep in dostojen pogreb pokojnega Mullerja. Pogreb je bil po katoliškem obredu, na bolnišniški pokopališče. Za krsto je korakalo prej navedeno število ciganov, med tem tudi štirje godbeniki z gosli. Sprejeli so ga ljudje, ki jih je zanimalo, kako se bodo bigani poslovili od svojega pokojnega tovariša.

Po končanem obredu, ki ga je opravil mestni župnik in duhovni svetnik Jakob Soklič, so obkolili grob vsi navzoči cigani, ki so med bridkim vzdihovanjem in jokanjem zmetali v grob več sveč in prsti. Nato pa so pristopili štirje godbeniki z gosli, da so se z godbo, z dokaj tožno žalostinko, poslovili od pokojnika. Nato pa so vsi korporativno, nemo in tiho zapustili grob ter se odpravili na postajo, kjer so pričakovali prvega vlaka. Oni cigan iz Leipziga, Konrad Roj, pa se je s svojim avtomobilom odpeljal nazaj v Nemčijo.

NAD 400 LJUDI V TRBOVLJAH BO IZGUBILO DELO

Dnevni kop v Dobrni, kjer je podjetje Dukič 20 let odkopavalo premog kar na prostem — "na dnevu," je izrpan in ves premog odkopan. S tem izgubi delo nad 400 ljudi. 50 je že odslovljenih, 116 jih bo ob prihodnjem plačilnem dnevu, drugi pa prihodnja dva meseca. Leta 1917 je zaradi velikanskega deževja potegnil

plaz tik pod cerkvico v Retju. Bali so se, da bo napravil neprecenljivo škodo, a preden je zasul dolino, se je ustavil. Za seboj pa je pustil odkrito ogromno plast najlepšega premoga kar na debelo lahko odkopavali brez težav, večkrat celo z lopatami. Nakopali so ga na leto po 500,00 do 600,000 ton, več torej ko v vseh jamah skupaj. Ni čuda, da ga je enkrat zmanjkalo.

Zmanjkalo pa je tudi dela in zaslužka za stotine delavskih družin. Rudarsko glavarstvo je razpisalo obravnavo v Trbovljah, kjer se bodo posvetovali, kam z odpuščenimi delavci sedaj tik pred zimo.

SIN Z NOŽEM OČE S SAMOKRESOM

V Ogļenščaku pri Zgornji Polskavi se je odigrala družinska drama, pri kateri je pripisati le srečnemu naključju, da ni zahtevala človeškega življenja. O dogodku, ki je zbudil veliko pozornost med prebivalstvom, so doznali naslednje podrobnosti:

56-letni kočar Jožef Terglavičnik se s svojim 32-letnim sinom Francem že delj časa ni razumel. Sin ni hotel ubogati očeta. Ko pa je sin zagrešil neke tatvine, zaradi katerih je bil obsojen na 4 mesece zapora, je oče sklenil, da mu ne da več domov. Ko je sin prišel iz slovenjebistriških zaporov, sta

Uporabljajte PAIN-EXPELLER, ki so ga Voli stari in dedje uporabljali iz leta 1867 za odpravo vseh bolečin v mišicah. Nobena si danes stalenca PAIN-EXPELLERja s Sidorom ne škafi pri vsem lekarnarju.

PAIN-EXPELLER

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI	72 strani.	Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM	61 strani.	Cena	25
LUMORESKA IN GROTESKE	180 strani.	Cena	30
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC	72 str.	Cena	35
PO STRANI KLOBUK	150 strani.	Cena	50
POL LITRA VIPAVCA	opisal Felgel, 136 str.	Cena	60
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVERNIKI V GRAMOFONU	118 strani.	Cena	35
SANJSKA KNJIGA			50
SLOVENSKE ŠALJIVICE	30 strani.	Cena	30
SPAKE IN SATIRE	150 strani.	Cena	30
TIK ZA FRONTO	150 strani.	Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE	67 strani.	Cena	30
TRENUTEK ODDIHA			50
(Knjiga vsebuje tudi šaligro "Vse naše")	180 strani.	Cena	50
ŽENINI NAŠE KOPENELE	111 strani.	Cena	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

MOJ VRT

Letos nisem nič sejal in sadil na vrtniku za hišo. S pomladjo se je poslovalo moje zdravje in kakor se mi zdi, se ne bo vrnilo nikdar več.

Zasejali so nekaj solate, peteršilja, korenja in zelene, v splošnem je bil pa vrt do pozne pomladi zapuščen.

Meseca maja se je razpasel plevel. Nekaj solate so rešili pred njim, druga je šla v cvet. Prijatelj Kerže, ki ljubi vse, kar je lepega, in obsoja vse, kar ni z lepoto v skladu, je hotel večkrat vedeti, kako je z vrtnom. Kaj naj odgovorim temu ljudskemu modrijanu, da se mu ne zamerim?

Sicer pa nisem umen vrtnar. Pred desetimi ali enajstimi leti sem zasejal pet gredic s solatnim semenom. Komaj je odgnalo, se je sleherni dan vsipala na vrt jata vrabčev, ki so popukali in pozobali vse sproti, kar je iz zemlje pognalo.

Lačna žival se mi je smilila, in sem bil kupil za pol dolarja ptičje piče ter jo po vrtu raztresel, češ, da ptički ne bodo lakotni pomrli.

Pa ko da bi zacopral — nobenega ptiča ni bilo več na vrtu. In čudo božje — iz ptičje piče je zrastle solate, tako, obilne, da nisem videl slične še nikdar v življenju.

Ves vrt je bil poln, pravo hišnega praga mi je prirasla in v kuhinjo je silila, da res nismo vedeli, kaj in kako.

Letos je vrt zapuščen. Že meseca maja je prerasel plevel, tako visok, da je v juljski vročini z dvema solničnima tekmoval.

Z jesenjo so ovenele solničnice, nageljčki, in je ovenelo sploh vse, kar je imelo še od lani v zemlji svojo kal.

V noči od petka na soboto je padla prva slana. Rožmarin je očrnel in se povesil. Samo troje je uspevalo in se slano ter jesenskimi sapami bori: smrečka, pelin in čudovita gartroža, ki se zoperstavlja vsem naravnim zakonom.

Smrečka je bila pred petimi leti posekana nekje v kanadskih gozdovih. Ni umrla, ko so jo posekali. Zdi se mi, da je samo omedlela.

Tri tedne je imela na sebi razno božično navlako: električne lučke, neokusne obeske, cifrate trakove in sploh toliko lepšpa, da so se njene slabotne veje šibile pod njim. Po sv. Treh kraljih sem bil pa njeno okrnelelo debele v zemljo zasačil, in je spet oživela.

V desnem kotu je grm pelina. Pelin, ki nam Slovincem že od pradavnine s svojo grenkobo zdravje ohranja in žledece sladi.

Sredi vrta je pa rožnat grm, in v njem vrtnica, ki se ji načuditi ne morem.

Razen smrečke in pelina je vse požgala slana, le vrtnica je od dne do dne lepša. Nekaj nenaravnega je v nji.

Slična je lepi ponosni ženski, ki se bliža svojemu štiridesetemu letu, ter se noče vkloniti ne času, ne razmeram. Ponosna je in samozavestna, toda zdi se, kot da bi slutila skrajšani konec svoje lepote.

Zjutraj je roža utrjena, in šele jesensko solnce jo nekoliko poživlja. Že sredi popoldne sklone glavo, kot da bi si skušala nabrati novih moči za jutrišnji dan.

Kaj ji bo jutro prineslo? Mogoče malo toplejšega solnca, mogoče še ostrejšo slano.

Toda dolgo ne bo kljubovala neizprosnim usodi.

Nekoga dne jo bom zagledal strto in uvelo.

Premišljujoč jo, se vprašujem: — Ali se ji je živeti?

Denarne pošiljate

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Do \$ 2.50 Dn. 100	Do \$ 6.35 Lir 100
\$ 2.50 Dn. 200	\$ 12.25 Lir 200
\$ 5.00 Dn. 500	\$ 25.30 Lir 500
\$ 11.35 Dn. 1000	\$ 57.00 Lir 1000
\$ 23.00 Dn. 2000	\$ 112.50 Lir 2000
\$ 46.00 Dn. 4000	\$ 225.00 Lir 4000

KER SE ČEŠKA SEDAJ HITRO MENJAJO BO NAVEDENE ČENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOL

Na vsaki pošiljki pošiljatelj mora navesti, kakšna je denarna nakazila in kakšna je denarna nakazila.

Izplačila v ameriških dolarjih

Do \$ 1.00 Dn. 100	\$ 1.00
\$ 1.00 Dn. 200	\$ 2.00
\$ 2.00 Dn. 500	\$ 5.00
\$ 5.00 Dn. 1000	\$ 10.00
\$ 10.00 Dn. 2000	\$ 20.00

Posredujejo denar v starem kraju izplačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.

EDINA SLOVENSKA POGREBNICA

V NEW YORKU IN OKOLICI
PETER JAREMA MME. JULIA JAREMA

(za moške) (za ženske)

Pogreb \$110. in VEČ

Predno greste kam drugam, pa če je to tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za posvetilo.

125 E. 7th ST., med 1. Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE., vogel 125 St. NEW YORK, N. Y. CHelsea 4-1205

Kratka Dnevna Zgodba

GRAZIA DELEDDA:

DENAR

Slednjič je vendarle došel iz Amerike. Okrogla vsota: petdeset tisoč lir.

Mala vdova se je tedaj napotila k svojemu sorodniku Merlinu, stavbenemu podjetniku, da bi ji preskrbel kako večje stanovanje.

"V teh dveh sobah v pritličju, ki si mi jih bil pred leti prodal, ne morem več ostati; vlažni sta in nalezla sem se levmatizma. In potem se v kratkem vrne fant, Giuseppe od vojakov, Giovanni iz Amerike: treba se bo torej malo razširiti."

Mož je poslušal brezbržno: ni treba, da skuša z vsemi temi besedami nekako opravičiti začenjajočo se srečo svoje družine.

"Gotovo! Gianniju se torej kupčija dobro oponaša."

"Izvrstno. A tamkajšnje podnebje mu ne prija in zato se namerava čimprej vrniti; saj bo lahko kupčeval tudi tu. Giuseppe pa pride na svoje prejšnje mesto v banki. To mi je zagotovil sam ravnatelj, ko sem šla vnovič ček. Oh, zaradi otrok se ne morem pritoževati: oba fanta sta dobra in sta mi bila v tolažbo po nesrečni očetovi smrti. Tak torej, Merlin!"

Zdelo se je, da je neko stvar preudarjal. Sklonil je svojo šestinasto glavo in si podprl široko brado z grobo roko bivšega rokodelca. V vsej njegovi osebi je bilo nekaj jamarškega. Kakor da bi bil prišel iz teh opekarskih hribov, vulkanskih peščin in naravnost iz votlin.

"Bomo takoj videli. Denar, praviš, da imaš pripravljen? Imela boš štiri sobe in kuhinjo: je mnogo dražje, toda v delno zameno vzamem tvoji dve sobi. Ali ti je prav?"

Bilo ji je popolnoma prav.

"Samo počakaj, da se preje pogovorim z Giuseppom, ki pride jutri na dopust."

"Dobro. A ti s kom živiš sedaj?"

"S kom pa naj živim? Samo z mislijo na moja fanta. Pa ti, kaj počneš? Slišala si govoriti, da si se slednjič vendarle odločil za ženitev?"

Po njegovem kamnitem obličju se je razlilo nekaj mladostnega; s svojim debelim glasom je vest potrdil. Žena je nadaljevala:

"Vemo, da je bogata in pridna. Upam, da nas seznaniš z njo. Sedaj..."

"Hotela je reči: sedaj ko jaz in moji otroci nismo več v potrebi, smemo upati, da se nam sorodnik Merlin, znan po svojem bogastvu in skoposti, ne

bo več izogibal in ravnal, kakor da nas ne pozna.

Namesto tega je rekla z nekim nemirom, kakor tisti, ki je pustil doma nezavarovan zaklad.

"Sedaj moram iti. Vrnem se jutri s sinom."

Spremljal jo je pred hišo, potem je šel kakor ponevedoma z njo še do cestnega ovinka, potem do bara, kjer ji je ponudil čašico likerja, in slednjič do njenega doma, da bi se prepričal, v kakšnem stanju se nahaja stanovanje.

Bil je vedno enak: strog in mrzel kakor orožnik, morda zaradi neprestanega pretehtavanja računov in obilnih opravkov; in prepuščal je besedo samo njej, ki ji je njegova pozornost zelo laskala in je kosatila razen tega jo je strupena čašica v baro razigrala. Govorila je in govorila ter se vrtila okrog njega kakor majhen črn kužek. Čutila je in se radovale, kakšno moč ima denar, da oživlja celo skalnate like.

Njena zadovoljnost se je še povečala, da: izpremenila se je v samo veliko srečo, ko je proti večeru iznenada prispel sin Giuseppe.

Tudi on je bil srečen, pa saj drugačen kakor srečen sploh nikoli ni bil. Angelski nasmešek, namenjen vsakomur in vsemu, mu je pripiral dolge in tenke ustnice, nad katerimi je gospodoval velik, lep nos s prozornimi nosnicami, ki so se zdele, kakor da bi neprestano nekaj dobrega vonjale. Pomladne sinje, zelene in mlečnobele oči so bile še take, kakor jih je bila videla mati, ko so se prvič odprle. In ko jo je objel in jo s svojimi dolgimi rokami tako stisnil, da je čutila vso raskavost vojaške obleke, mu je dejala:

"Beži, no zdi se mi, kakor papirnat vojaček, s kakšnimi si se igral, ko si bil še majhen deček!"

Da bi se ji zdel kaj več, jo je izpustil; imel je tudi revolver, razkošje, ki mu ga je omogočil bratov dar. In ker je bil nabit, ga je položil na visoko polico jedilne omare. Potem se je vrtel po hiši in vdihoval vonj svoje mladosti: seveda pa srečne.

"Naši sreči se ne želim," je spokoyno dejal materi: "in potem je to šele začetek. Jaz sem vedel, da se nam bo kdaj še dobro godilo. Saj smo pošteno ljudje, ki delamo in izpolnjujemo svoje dolžnosti. Bog nam je bil vzel očeta, a nismo ostali sirote, saj je Bog vedno oče dobrih ljudi."

Takim besedam se mati ni čudila, niti v ustih svojega sina, grenadirja; saj so bile le odmev njenih naukov, cvetlica, ki je vzklija v dolgih letih skrbne nege iz materine vere.

To je bil srečen večer za njuno dva, ki sta bila združena v pokoju majhne domače hišice, v sijajni senci drugega, daljnjega sina. Mala jedilnica, ki je bila podnevi siva in žalostna zaradi slabše dvoriščne svetlobe, se je zdela sedaj v svitu električne luči vsa druga. Zlati prameni svetlobe so lili po zelenkastih stenah, po otomani, ki je ponoči služila za posteljo. Povsod cvetlični vzorci neverjetno veselih, žarečih barv — tolipani in šopki peonij. Nekoliko zlata in poniznejših cvetlic tudi po namiznem posodju in steklu v kredenci: vse snažno v redu, po običaju.

Mati in sin sta sedela za okroglo mizo, neprestano kramljala: o Gianniju, njegovi trgovini s suhim sadjem, njegovih načrtih, bodočnosti. Beseda "denar" se je pogosto glasila kakor vesela gonilna sila vsega njunega pogovora, toda brez pohlepniht sovokov, celo z globokim spoštovanjem, kakor na primer beseda "zdravje" v hiši, kjer so imeli dolgoletno bolezen.

"Nikoli ne bomo tako bogati, kakor ta jastreb — stric Merlin, ampak..."

Mati ga je naglo prekinila. "Ne govori tako o njem; danes se je obnašal nasproti meni kakor brat."

"Danes! Ker računa na lep dobiček na naš rovas. Niti enkrat se ni spomnil s skromno nakaznico ubogega grenadirja, ki se mu hoče na dan dveh hlebov."

"Nič za to Geppie; odslej naprej pojde vse boljše."

In s to gotovostjo v srečo sta se mati in sin opravila spet: ona v spalnico, ki je bila desno od majhnega vhoda, on v jedilnico. Sam si je pripravil posteljo, a predno je legel, — da bi šel z doma, se mu ni ljubilo — je od konca do začetka prečital in pregledal ilustrirani časopis, dokler se mu ni začelo zdehati. Potem je vstal in legel in v trenutku globoko zaspal, kakor da bi spustil vrečo v morje.

Toda preveč je bil jedel ta večer in hude sanje se niso dolgo mudile in ga začele mučiti. Sanjalo se mu je, da se je vrnil v vojašnico in v vojaškem kovčegu skril šop bankovcev, petdeset tisočakov, ki mu jih je bila izročila mati. Toda tovariši vedo za to in ga skušajo okraati. Na vsak način je bila tu tudi mati, ki se je bila skrla v izbičo in čuje; in ko se neki vojak, čisto gol in kosmat, priplazi do kovčega in vtakne v luknjavnico vetrih, zavpije mati:

"Geppie, inko!"

Njen glas je zamrl kakor zadavljen, in Giuseppe se je prebudil, ves trd od groze; skozi steklena vrata jedilnice je prihajala nekaka svetloba in v trenutku je uganil resnico. V hiši so tatovi.

V skoku je pograbil revolver in planil ven. Črn nestvor oborožen in našemljen, je bil v materini sobi; brskal je po predalu v omari, obrnjen s hrbotom proti odprtim vratom. Komaj je imel časa, da se je okrenil, ko ga je Giuseppe že pogodil v glavo. Padel je na tla in ni se več ganil.

Šele tedaj je sin opazil mater z zamašeni nati na razmetani postelji. Njene oči so

bile odprte, žive, toda od neskončnega strahu so ji kipele iz jamic.

"Ne gani se," ji je dejal, ko se je prepričal da ni ranjena. "Najprej je treba obvestiti kvesturo."

Poljubil jo je, da bi opogumil njo in sebe. A kakor vse stršne nerazložljive stvari v življenju je znova pretreslo do dna duše, ko je prispela komisijska; obrnili so mrtveca, ki je ležal v svoji krvi, kakor pijanec v izbljuvanem vinu, in mu sneli z obraza umetno brado in krinko; tedaj sta mati in sin spoznala v njem podjetnika Merlina.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Evropa dobiva nov obraz

"Zürcher Zeitung" komentira sdenaji politični položaj v Evropi in prihaža do naslednjih rezultatov:

"Evropa, ki je že trepetala ob misli na uničevalno vojno, se je oddahnila. Mir je rešen, toda za kakšno ceno! Cene za mir ne bodo plačali le mali narodi, ampak v prvi vrsti Francija. Z enim udarom je izgubila tri zaveznike: Češkoslovaško, Poljsko, ki gre s tretjim rajhom, kateri kaže vedno vedno večjo silo, in sovjetsko Rusijo, ki nima več razloga, da bi se zanimala za francoske varnostne sisteme. Kakor v jeseni trepetajoče drevo v vetru izgubi ovele liste, tako izgublja Francija zveze in pogodbje Jugoslavije in Rumunije tudi ne bo mogoče držati. Evropa je dobila nov obraz in Francija stoji pred diploma-

tičnimi razvalinami. Mirovne pogodbe iz St. Germaina se prav tako hitro razvezujejo, kakor je popustila versailleska pogodba.

"Nemška prevlada na vzhodu in okrepljena iniciativa osi Rim-Berlin na jugu so znak bodočega časa. Nimamo vtisa, da se bo Franciji v prihodnjem času bolje posrečilo plasirati svojega poslanika v Rimu, kakor je bil to do sedaj primer. Tla, na katerih Francija stoji v Tunisu, niso na noben način postala trdnjša. Toda kar je najvažnejše, razvoj gre za tem da se med Nemčijo in Anglijo dosege, kar je v knjigi "Mein Kampf" postavil kot političen cilj Nemčije, namreč izolacijo Francije. Nova Evropa se bo

oblikovala na račun Francije in Sovjetije. Vsak otrok danes lahko ve, da je Nemčija dobila veliko igro."

DVA BIKA STA STEKLA.

Steklina je sicer pasja ali mačja bolezen, ki pa je nevarna tudi drugim živalim in tudi človeku. Na posestvu bogatega posestnika Lazarja Buđišina v Veliki Kikindi sta pred nekaj časa dva psa ugrizla dva kmetova bika. Nihče se ni za to brigal, dokler bika nista nekega dne stekla in nato poginila. Ko ju je občinski konjederec deval iz kože, se je pri tem sam ranil in čez nekaj dni tudi sam stekel. Napad stekline pri možu je bil čez dva dni že tako huđ, da so ga takoj odpeljali v bolnišnico.

Takoj je oblast začela preiskavo ter ugotovila, da sta stekla bika preden sta poginila, ogrizla tudi več druge govedi ter dva pastirja.

Poučni spisi:

ARN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena \$1.10

Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemško smoznli.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano

Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga narodne ustanove. Bogato ilustrirano.

Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavljen dr. F. J. Kern. Vezano

Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani.

Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjižico — "How to become a citizen of the United States".

V tej knjižici so vsa poljanila in zakoni za naseljenec.

Cena 35c.

BREZPOSELNIŠTVO IN PROBLEMI SKRBTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani.

Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani

Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan česki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju.

Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, apisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez

Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

Cena \$1.50

DO ORHIDA DO BITOLJE. 124 strani.

Zanimiv potopis s slikami Matin krajev naše stare domovine, ki so Slovencem še malo znani.

Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvari. 143 strani.

S slikami

Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani.

Poljedni spisi o naravoslovju in svobodnanstvu

Cena 50c.

KOKOŠJEREJA. Sestavljen Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35

KRATKA SERBSKA GRAMATIKA. 68 strani

Cena 30c.

KRATKA ZGOOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani.

Cena 30c.

KNJIGA O LEPIM VEDENJU. (Urban.) Vez.

Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str.

Cena \$50c.

KURČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.

Navodila za izračunanje okroglega, rezanega in tesanega lesa.

Cena 75c.

LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom.

Cena 50c.

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 280 strani

Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno planu razprava o fizikalni sodobni znanosti.

Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pavc. S slikami. 108 strani.

Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh.

Cena \$1.00

NAROD. K. IZUMIRA. 101 strani.

Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove žee in navade.

Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš.

Cena 40c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez.

Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo.

Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez

Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.

Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str.

Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno.

Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE

Spisal dr. F. Veber. 341 strani.

Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije.

Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.

V knjigi so opisani predhodniki in idealni temeljitelji te svojevrstne "ruske struje".

Cena \$1.50

SPOMINI. (Zbirka Jože Lavtžar.) 243 strani.

V tej knjigi ožja naš znani potopisec župnik Lavtžar spomine na svoja brezštevilna potovanja.

Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE.

Cena broš.

Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani.

Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.

Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika.

Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani.

Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš.

Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani.

Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljivi pesmi; vedevalna tabela; punktiranje; zastavice.

Cena \$1.45

VODNIKI IN PREROKI. 128 strani.

Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepis moč, ki so s svojimi delom privedli slovenski narod iz suženstva v svobodo.

Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani.

Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kosakov.

Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani.

Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH

Spisal Prosper Morimce. 80 strani. Cena... 30

Eden najboljših spisov francoskega mojstra, vsota in našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami)

Trda vez..... \$1.00

ZADNJI DNEVI NESKONČNEGA KRALJA 60c

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUJARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUJARICA

Najpopolnejša izdaja, 728 strani. Cena \$3.00

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da jo poučen v vseh stvareh. Vredno delo, ki vam omogoča, da se na potovanje odpravite brez potrebe po potovanju, da je potovanje udobno in hitro. Če se ne upnete obrniti na nas za vse poljanila.

Mi predstavljamo vam, bodisi potovanje na potovanja dovoljenja, potni listi, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedotakljivi naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, kar prinese dobi in v Washingtonu potratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, tri najmanjša od stroške.

Pišite torej takoj za hitrejšo navodila in zagotovitvam vam, da boste potni listi in vize potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

69

Rudolf Strasser si z rokami zakrije obraz in sedi globoko ginjen. Sedaj ji verjame, brez pisma, brez dokazov, in spoznanje, da je poslal v pregonstvo svojega otroka, svoje meso in kri, ga boli kot še nobena druga stvar na svetu.

Tako dolgo sedi. Polna pomilovanja ga Leonora gleda. Toda ne upa se mu približati, da bi ga, kar bi zelo rada storila, božala po lasih. Pa tudi se ne upa iti, dokler se ne pomiri. Slednji se Rudolf dvigne in jo motnih oči pogleda.

"Vzemi svoja pisma, Leonora, ne maram jih brati. Tudi brez njih ti verjamem. Sedaj tudi vem, da nimam nikake pravice na tebe zvrčati večjo krivico kot na sebe. Ker sem s svojimi dvomi in nezaupanjem grešil nad svojim otrokom, v resnici ni nič manjše kot to, kar si naredila ti. Najin ubogi otrok je moral zelo veliko trpeti po najini krivdi. Da si mi pa sedaj prinesla mir, gotovost, da je Dagmar moj otrok, sem ti hvaležen. Vsi včasih grešimo. Pomisliti bi moral, Leonora, da žena z dvajsetimi leti ne more biti srečna ob strani moža, ki je že skoro petdeset. Tudi ti mi odpusti, kot ti jaz odpušcam. In kadar se Dagmar vrne, in to bom takoj naročil, da se zgodi, tedaj ji bom sam govoril o njeni materi in bom skušal na njo vplivati, da ti odpusti vse in da te bo rada objela kot svojo mater. Nočem biti sebičen in jo obdržati sam za sebe, bomo že našli pot, da bova oba zadovoljna. Vzemi svoja pisma, Leonora, potem pa me, prosim, pusti samega — preveč je prišlo danes nad mene — to moram še vse premisliti."

Leonora stopi k mizi in vzame pisma. "Hvala ti, Rudolf; da mi verjameš in si mi odpustil. Jaz tebi nimam ničesar odpustiti. In hvala, iskrena hvala, da mojemu otroku ne boš povedal nič hudega o njegovi materi in da mi boš dovolil, da bom Dagmar zopet videla. Zdravstvuj, Rudolf — in Bog s teboj!" Boječe mu ponudi roko. Rudolf pa jo prime in jo trdno stisne. Tako obstojita nekaj časa, oči v oči, roko v roki in vse grenkosti so minile. Leonora lahko potegne roko in tiho odide, prej pa si zopet s pajčolanom zakrije obraz.

Dolgo sedi Rudolf Strasser kot ohromel in pusti, da mu v njegovi notranjosti izven vse, kar mu je prinesla ta ura. Najraje bi Egonu Strasserju takoj pisal, toda roke se mu tresejo in mora odložiti, dokler se ne pomiri. Nato pa pokliče svojega starega prijatelja Hermana Falknerja ter mu sporoči o vsem, kar ga je težilo, česar se je bal in o čemur je dvomil in da je hotel svojo hčer, ker ni mogel verjeti, da je njegova hči, za vedno pregnati izpred svojega obličja, in da je bila njegova žena pri njem in mu je odvzela vse njegove dvome.

Globoko ginjen posluša Herman Falkner to njegovo poročilo ter skuša globoko ginjenega moža potolažiti. "Še, hvala Bogu, ni prepozno, moj dragi gospod Strasser, popraviti in se veseliti vašega otroka, četudi so potekla leta, ki se ne bodo nikdar več vrnila. Veseli me, iz sreče me veseli, da boste sedaj vendar zopet videli svojo hčer in da se vaša želja, da je ne bi nikdar več videli, ne bo izpolnila."

Rudolf Strasser skoro roteče dvigne roko. "Nikdar več me ne spomnite na to nesrečno, kruto željo — bojim se, da me bo usoda prišla za besedo." "Toda ne, gospod Strasser, tako kruta ne bo usoda. Še nekaj vam bo prisojila, da jih boste mogli preživeti s svojo hčerjo. Vedno sem čutil — mi vsi — da mora na vaši duši ležati nekaj težkega. Toda nikdar nam ni prišla misel, da bi mogli dvomiti, da ste oče svojega otroka." "Sam ne morem več razumeti, dragi prijatelj, dovolim vam, da smete svojemu sinu in soprogi povedati, kaj me tare in da se bo moja hči zopet vrnila domov. Vse tajnosti bom odpravil. Werner bo vesel, ko bo izvedel, da se bo Dagmar vrnila, ali ne mislite tudi vi?" Pri tem ostro pogleda Falknerja.

Falkner prikimava in se nasmeje. "Tudi jaz mislim. Nobenega dne ni bilo, da ne bi govoril o tem, da bi sedaj Dagmar že mogla priti domov, da vi ne bi bili tako sami." Izgledalo je, kot da hoče Strasser še nekaj povedati, pa se je premislil.

"Sedaj grem domov in bom Brigiti povedal, da se bo Dagmar vrnila in da so moji dvomi odstranjeni. Dobra, zvesta duša je z menoj prenašala vso žalost in obvladala svoje hrepenenje po otroku. Kako bo vesela!" Podasta si roke in se poslovita.

28. POGLAVJE.

Dagmar z mrzličnim nemirom čaka na odgovor svojega očeta na stricevo pismo. Le z največjo težavo se sili k miru, kajti pravi si, da mora sedaj na kak način dobiti jasnost o vsem, o čemur je bila tako dolgo v temi.

S stricem Egonom pa gre dan za dnevom slabše in je bil že tako slab, da ni mogel več iz svoje sobe. Dagmar je skoro vedno pri njem, kajti niti njegovi ženi, niti njegovi hčeri, se ni zdelo toliko vredno, da bi mu stregli. Za potrebo bolnika je tudi treba več potrpljenja in požrtvovalnosti, kolikor pa ste je imeli ti brezsrčni in sebični ženski. Zdelo se jima je popolnoma pravilno, da se je Dagmar žrtvovala za bolnika in je bila vedno pri njem. Skoro ne more več sleči svoje obleke, kajti, kadar se je stric slabo počutil, ni šla v posteljo, temveč je oblečena legla na divan v stricovi sobi, da je bila vedno pri rokah, kadar jo je potreboval. Samo ob sončnem zatonu je Dagmar na izrečno stricevo željo hodila na izprehod v park.

"Svojega zdravja ne smeš izpostavljati, Dagmar, in preveč vporabljam tvoje delo," ji pogosto pravi in da ga pomiri, se vsak dan nekaj časa izprehaja po parku.

Tudi danes hodi Dagmar pozno popoldne po slabi poti v parku. Čez nekaj časa sreča Eleno, ki je šla enkrat brez ustave na izprehod, ker je bila mati bolna za migreno. Z zaničevanjem pogleda Elena Dagmar.

"Glej, glej, usmiljena samaritanka gre rajše na izprehod, kot pa bi stregla bolniku," ji reče zbadljivo.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Razne vesti.

LORD HALIFAX KOT DIJAK

Lord Halifax, angleški zunanji minister, je znan kot jako resen mož. Vendar ni bila resnoba zmeraj njegova lastnost. Iz njegovega življenja je znano, kako je bil dijak Edward Wood, tako se je lord Halifax prej imenoval, živ in razposajen. Nekoč se je peljal

v Bath. V vagonu sta poleg dveh dijakov sedeli tudi dve dami v starosti 30 do 40 let, ki sta bili po videzu tujki. Vedli sta se jako tuje, in to je mladega dijaka jezilo. Tik pred postajo Bath je dolg predor. Nenadoma je bil vagon v temi, in Edward Wood je dvakrat krepko in glasno poljubil svojo lastno roko. Ko so bili izven predora, sta se obe dami začudeno spogledale. Vlak se je ustavil. Wood se je globoko priklonil in odkril, rekoč obema damama: "Kateri izmed obeh ljubkih dam se moram zahvaliti za to nežnost v predoru?" In je resno odšel, medtem ko sta obe dami osuplo zrlji za njim.

HANKOV, MESTO POMANKANJA IN BEDE.

Mesto Hankov na Kitajskem je sedaj podobno vojaškemu taborišču. Povsod je videti kako vadijo vojaške novince, vsi predmetni deli, kje je le količjak ravnege, so eno samo enakomerno gibanje rok in nog kajti vse pripravljajo za odločen boj za rešitev Hankova. Mesto je kakor eno samo povelje in kakor ena sama vojaška tromba, povsod namreč vpletajo kitajski mladeniči

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 35
2. PO JEZERU KOLO 35
3. BARČICA MLADI KAPETANE 35
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35
5. TAM NA VETNI GREDI MARIBOR WALTZ 35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

- Ameriška slovenska lira. (Holmar) 50
Orlovsko himno (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 75
Trije mešani zbori (Glasbena Matice) 30
V pepelnih noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20
Najst. himni, dvoglasno 25
Gorski odmevi. (Lahmar) II. zvezek, moški zbori 30
ZA TAMBURICE: Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 75
Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri 50
ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Keželjaki) 2—
ZA KLAVIR: Buri pridejo. — Koračnica — 30
Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste) 84 slovenskih narodnih pesni za klavir in z besedilom \$1.35
Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE

PARNIKOV

SHIPPING NEWS

11. oktobra: Statendam v Boulogne
12. oktobra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
13. oktobra: Bremen v Bremen
15. oktobra: Vulcania v Trst
18. oktobra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
19. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
20. oktobra: Europa v Bremen
22. oktobra: Champlain v Havre, Conte di Savola v Genoa
26. oktobra: Aquitania v Cherbourg
28. oktobra: Ile de France v Havre
29. oktobra: Bremen v Bremen, Rex v Genoa, Veendam v Boulogne

razkužili. Naslednjega dne so našli obe begunca mrtva.

PO 24 LETIH UJET-NIŠTVA

V Maribor je prispel bivši vojni ujetnik Salih Nesih iz Vi-sokega v drinski banovini, ki je živel 24 let v Rusiji. Vrnil se je z ženo in petimi otroki brez sredstev. Na obmejnem komisariatu so mu vse potrebne preskrbeli in ga odpemili v domovinsko občino.

STRAŠNA SMRT

LONDON, Anglija, 8. okt. — Dva mlada Žida sta pobegnila iz Nemčije, dospela sem ter se skrila v skladišču parnika "Jamaica Progress", hoteč dospeti v Ameriko. Pred odplutjem so mornarji s plinom parnik

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO: Pueblo, Peter Culig, A. Saffitz, Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, Chicago, J. Fabian (Chicago, Ozero in Illinois)

Joliet, Jennie Bamblich, La Salle, J. Spelich, Mascoutah, Frank Augustin, North Chicago in Waukegan, Math. Waršek

MARYLAND: Kittimiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, L. Finškar

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, J. L. Zupančič, Ely, Jos. J. Peschel, Eveleth, Louis Gouze, Gilbert, Louis Vessel, Hibbing, John Povše, Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA: Roundup, M. M. Panlan, Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet, Gowanda, Karl Strahna, Little Falls, Frank Mada

OHIO: Barberton, Frank Troha, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Siplink, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant, John Kumšo, Youngstown, Anton Kikelj

OREGON: Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar, Broughton, Anton Ipavec, Conemaugh, J. Brezovec, Covertale in okolici, Mrs. Ivana Rupnik

Export, Louis Zupančič, Farrell, Jerry Okern, Forest City, Math Kamin, Fr. Blodnikar, Greensburg, Frank Novak, Homer City, Fr. Ferencak, Johnstown, John Polanec, Krayn, Ant. Tautelj, Limerne, Frank Balloch, Midway, Jona Zust, Pittsburgh in okolici, Philip Progar, Steelton, A. Hren, Turtle Creek, Fr. Schiffrer, West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok, Sheboygan, Joseph Kikelj

WYOMING: Rock Springs, Louis Taucer, Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik trdi potrdilo za svoje, katere je prejel. Zastopnika tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"